

ahakoa he paamu hipi, he paamu miraka kau, he paamu witi ranei. Otira he tokoiti nei kei tena huarahi. I te pohehe o nga whakahaaere ka kitea ko te tangata i whakawhiwhia e ona whakapapa ki te whenua kei te moumou i te whenua, ko te tangata ia i whakawhiwhia e ona whakapapa tae atu ki ona whaka-akoranga ki te wairua tupato, ki te wairua kaha, kaore i whakawhiwhia ki te whenua hei manaakitanga mana.

Ko te mahi-a-ringa, ko te kura ahuwhenua ki nga mahi paamu e rite ana mo nga whenua ririki, ko te whakaakoranga ki nga mahi hou a te pakeha, ki nga mahi mihini, ki nga ahutanga o te hiko, ki nga mahi o roto i nga tari maha a te pakeha, haunga ia nga tari roia me nga tari Kawanatanga, e tika ana kia whakapakaritia enei i roto i nga ra nei. Ko enei hanga kei te whakatipupu i te iwi pakeha kore whenua nei, a kei te tipu ratau.

Koia ra i titiro ai nga Memia Maori i roto i te Pare mata ki etahi puranga moni a te iwi Maori kei nga ringa o nga Poari, o te Kaitiaki Maori hoki, ka mea kia mau o ratou ringa ki aua kaha hei awhina haere i nga huarahi o te matauranga. Ko te moni i tukua i tera tau hei awhina i nga kura Maori e £5000, na tatau ake na te iwi Maori era moni, a tera e tuaruatia i tenei tau. Engari kei te haere mai te tau e whakaaro hia ai kia huri-hia enei kaha ki te huarahi karahipi, ki te whakatipupu hoki i etahi matauranga hou ki roto ki te iwi Maori. Heoi ma koutou e whakarongo mai.

TE MAHI MIRAKA KAU.

EHARA tenei i te mahi hou ki te iwi Maori, engari e whaiti ana i roto i nga tau nei ki etahi takiwa ano o te motu.

Inakoa he kaha te rongo i mua ake ra o Ngati-Rakaipaka o Nuhaka kei te mahi i tenei mahi, a i te wa i tera o a tatau pepa i te Pipiwarauroa he maha nga korero e taia ana ki tera pepa mo te miraka kau ki Nuhaka. I muri iho nei ka rangona ko Tuhoe ki Ruatoki kei te mahi i tera mahi a e mahi mai na; ko nga iwi o Taranaki e rangona ana kei te mahi i tera mahi, a e koreretia paitia ana ratau e nga kai-whakahaaere o nga kamupene o to ratau na rohe. Ko etahi wahi hoki o Ngapuhi kei te mahi ano i tenei mahi. I tera atu tau nei ka timata ko Ngati-Tuwharetoa ki Tokaanu; engari ko ta ratau, na ratau ake te Whare me te Kamupene. Otira he waimarie a Ngati-Tuwharetoa ki te whiwhi hereni i nga moni o nga rakau o o ratau whenua i taea ai te awhina ta ratau whare.

No tera tau nei ka tipu hoki te whakaaro i Te Whanau-a-Apanui tae atu ki Te Whanau-a-te Ehutu me te Whanau-a-Maru kia timataia tera mahi ki to ratau na rohe, a kua tu te waewae tuatahi o nga whakahaaere ki runga ki o ratau whenua. No muri i ta te Whanau-a-Apanui ka oho hoki te rohe o Ngati-Porou nei. Ina nga take, kei te kitea iho i runga i nga mahi whakatopu paanga he whaiti tonu te paanga o te whanau o te tangata kotahi ranei, a e kore e tipu te mahi paamu hipi ki runga ki nga wwhenua ririki. Tuarua, kei te tirohia te ora o nga takiwa